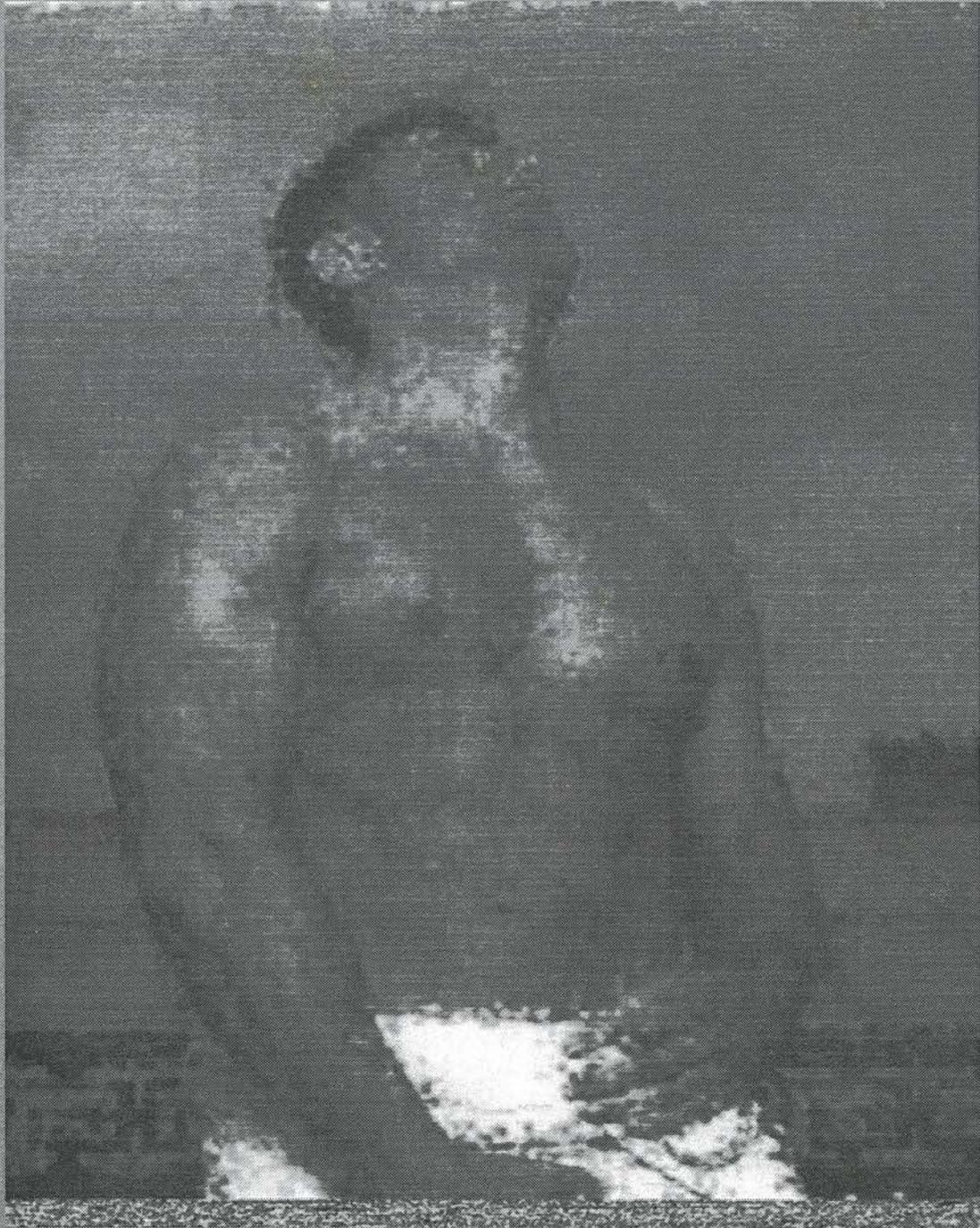

Prezo: 200 ptas.

Shommos

VOCEIRO DO COLECTIVO GAI
DE COMPOSTELA

outono 96

nº 12

sumário

Editorial 3

Contactos 4

Novas Rosas 5

**A crise da familia
tradicional** 10

A lei do patriarcado 12

Cuba: Situación 14

Banda deseñada 15

Música 16

Libros 17

Cinema 18

Total..... 114

Edita:

Apdo. de correos 191
15780 Santiago de Compostela

Enderezo:
Rua Entremuros 16, Baixo.
15780 Santiago de Compostela

Redacción:
*Comisión do Voceiro do
C.G.C.*

Deseño e Maquetación:
Dani Rodriguez

Depósito Legal:
C-1795-96

*A redacción deste voceiro non
comparte necesariamente as opinións
dos seus colaboradores, respectando
escrupulosamente a normativa utiliza-
da.*

editorial

Sai á rua un novo número do S'homos en plena eclosión do gai nos meios de comunicación. Sentad@s frente ao televisor assistimos entre expectantes e atónit@s a unha avalancha de informacións e imaxes sobre @s homosexuais. As casas discográficas anuncian estrondosamente a saída ao mercado dun senfin de recompilacións de música marica. As estreas de filmes sobre as divertidas ou desgraciadas peripécias de gais e lésbicas suceden-se sen que teñamos tempo de as visionar todas. As firmas de moda utilizan sen pudor imaxes homoeróticas. E todo isto para que compremos, para que consumamos sen decatarnos de a que mans vai parar o noso diñeiro, esquecendo-nos de que a nosa situación social e legal non mudou absolutamente en nada. Interesamos como consumidor@s, non como cidad@ns conscientes dos dereitos que nos negan.

A flagrante proba de todo isto non hai que buscá-la lonxe. Abonda con baixar á alameda calquer domingo para comprobar que numeros@s compañeir@s seguen sendo agredid@s impunemente. No Teatro Principal podemos comprar todas as entradas que queiramos para ver as películas gais que se pasan nos ciclos de cine organizados polo concello, pero o alcaide non quer saber nada das malleiras que nos dan. Nengún local lle nega un copa a un maricón ou a un maroutallo, as tornas mudan cando se trata de que nos axuden. E senón, vede quen se publicita realmente na nosa revista. Non están tods@s que deberían, non si? *Panem et circenses*, decían con razón na antiga Roma. Entreteñamo-nos, pois, paguemos-lles por iso: o único que conseguiremos é termos os petos aínda máis baleiros.

Non é que estexamos aquí en contra da diversión e a favor dunha militancia histórica ou dogmática. Ben sabes, amig@ leitor@, que somos @s primeir@s en pór as plumas e os tacóns, pero cada cousa ten o seu momento. Desde aquí apostamos por un activismo imaxinativo e infatigábel, en contínua renovación, aberto a tod@s. Como verás nas próximas páxinas, hai moito máis que facer á parte de veres películas, leres libros ou escoitares música. A nosa verdadeira película é a realidade discriminatória que vivemos: participa na rodaxe e non deixes que a filmen por ti.

la sinceridad. Contestar en español o portugués.

Alejandro Corona Pérez
Retorno Ricaredo Flores Magón 5
La Ciénaga
CP 72260 Puebla-MÉXICO

CON

002 - Joven de 30 años, moreno, ojos y pelo negro, 1'75 m., 75 kg., buen corazón, tranquilo, bien situado y parecido. Amante de la vida, la amistad y el amor. Necesito amigos y quien sabe si algo más, estoy preparado para la vida en pareja. Pido no afeminados, ni locos, ni malos rollos; sólo gays sinceros y disvretos.

Nicolai Martínez Fleitas
Las Palmas nº 13
RPTO. La Zambrana.
Camagüey 10
CP 71000 CUBA

003 - Gay cubano, 21 años, piel mulata, 1'81 m., buen cuerpo, sincero y sencillo, Tauro. Me gustaría obtener amigos de España.

Ernesto Pérez Benavides
Zanja 60 p
el Oquendo y Soledad 1º
CP 10300
Habana 3
CUBA

004 - Alejandro, 24 años, universitario. Gustos: rock español y portugués, leer, correr, montar en bici, acampar, fiestas y conocer gente. Busco amigos, sólo importa

005 - Gay activo-pasivo, 29 años. Amante de las artes, el amor y el placer. dexubre una nueva dimensión. Tú puedes ser lo que busco. Yo, pelo castaño, ojos pardos, 1'75 m. y practico ejercicios con pesas.

Carlos Alberto Soto Carballosa
Agramonte, 164
e/ Miro y Morales Lemus
CP 80100
Holguín 1 CUBA

TAC

006 - Je suis célibataire, 20 ans, 1'52 m., 51 kg., cheveux blonds. Maximum, c'est délicieux, différent, exitant. Longueur, 15'5 cm.; diamètre, 5'5 cm.

Joly Gilbert
214, Rue Sadi carnot
02120 Guise - Aisne FRANCE

007 - Carlos. Joven de 39 años, 1'70 m., 75 kg., moreno, ojos azules, pelo corto, sano y discreto. Busco tío entre 22 y 40 años simpático y tierno para amistad y

SSR. Abierto a sugerencias. Sólo gente sana y discreta.

Apartado de Correos 2093
15780 COMPOSTELA

009 - Nicolas. tengo 24 años, alto y delgado, vivo en el oeste de Francia y estudio idiomas en la universidad, me gusta charlas y la comunicación. Espero cartas y fotografías vuestras.

Nicolas Vayer
9ter Avenue Jean-Lurçat
49240 Avrillé - Maine et Loire
FRANCE

Entremuros 16, Baixo.
Compostela.

Luns a Venres de 20:30-22:00
Reunións: Martes ás 20:30 h.

TOS

Se queredes pór-vos en contacto con algunha das persoas que aquí aparecen e que non ten enderezo publicado, escribede unha carta nun sobre fechado que nos faredes chegar noutro sobre ao colectivo adxuntando os selos necesarios para enviarnos a carta. A máis disto estamos agardando polos vosos contactos para que saian no próximo número do S'homos. Pode ser un contacto secreto ou no que apareza o teu enderezo. Ti elexas, pide información no local do CGC -Rua Entremuros nº16, baixo / 15780 Compostela- ou escribendo ao noso apartado de correos -nº191 /cp15780 Compostela-. Anima-te, pór un contacto no S'homos non custa ren !!!

DE AQUI

CONTINUAN AS AGRESIÓNS NA ALAMEDA COMPOSTELÁ

O Colectivo Gai de Compostela continua tendo noticias de novos casos de agresións físicas a homosexuais na zona da alameda e do campus sul. Os agredidos non denunciaron os feitos debido ao medo que teñen a que se faga pública a súa homosexualidade. En próximos días, o CGC volverá comezar o reparto de información e preservativos nas anteditas zonas para levar un mellor seguimento da situación e animar as vítimas a que denuncien as agresións que sofren. Antes da fin de 1996, o colectivo vai-lles enviar aos medios de comunicación e aos grupos parlamentares galegos un informe que elaborou a Comisión Anti-agresións co fin chamar a atención sobre a gravidade do que acontece case a diario nesta ampla zona verde da capital da Galiza. Até o de agora, nen o alcaide nen o reitor da universidade -responsábeis máximos da seguraza nestes parques- responderon ás cartas que lles enviou o CGC pedindo unha reunión para tentar buscar solucións urxentes a un problema que levan sofrendo os gais de Compostela durante anos.

ÁS VOLTAS COA BISEXUALIDADE

Este foi o título da primeira das tertulias que organizou o CGC na súa campaña 96-97. O día 6 de novembro xuntaron-se máis de 25 persoas para falar do xurdimento de colectivos e asociacións de bisexuais en toda Europa. Á tertulia asistiron

NOVAS ROSAS

membros do colectivo, así como varios bisexuais e membros do colectivolésbico compostelán "Nosotras Tal Como Somos". O debate durou máis de dúas horas e os resultados foron cualificados de moi positivos polos organizadores esperando acadar o mesmo éxito de convocatória en futuras tertulias.

A XUNTA QUER ACABAR CO CENTRO XOVE DE ANTICONCEPCIÓN E SEXUALIDADE

A Xunta da Galiza propuxo-lle ao Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais o peche do Centro Xove de Anticoncepción e Sexualidade (CXAS) por considerar que as prestacións deste centro xa estaban a ser ofertadas polo Servizo Galego de Saúde. O Ministerio de Traballo decidiu en consecuencia cortar as subvencións que mantiñan o centro e pechá-lo. O Centro Xove leva anos traballando en Compostela a raíz dunha iniciativa experimental ensaiada tamén en Madrid e Barcelona. Tanto os gobernos autonómicos de Cataluña como de Madrid informaron positivamente sobre o funcionamento do proxecto, co que os centros destas comunidades continúan en activo. O CXAS proporcionaba asesoramento e axuda sobre calquer tema relacionado coa sexualidade de xeito gratuito, confidencial e sen necesidade de utilizar a carta da seguraza social. Os responsábeis do centro daban charlas polos coléxios e institutos de toda Galiza e, ademais, os diversos colectivos sociais, como @s homosexuais, podían dispor libremente das instalacións. En concreto, o Colectivo Gai de Compostela pudo organizar nos locais do CXAS varias reunións con outros colectivos homosexuais do Estado Español, ademais de realizar neles diferentes ciclos de cine. Está claro que o SERGAS está ben lonxe de ofertar todos estes servizos á cidadanía e, en especial, aos colectivos sociais discriminados pola súa identidade sexual. En contra do peche do CXAS compostelán criou-se unha plataforma aberta de asociacións, na que está o CGC, e que empezou a exercer medidas de presión para lograr a reapertura do centro.

DIA MUNDIAL DA SIDA

Como cada primeiro de decembro, celebrou-se en todo mundo o día da sida. En Compostela, o Comité Cidadán Antisida preparou unha serie de actos para esta data. O comité organizou varias charlas -situación nos cárceres, rexistros inmunolóxicos, terapias alternativas...-, e instalou mesas informativas nas ruas e celebrar unha festa o propio día 1 de decembro. Tamén convocou un acto reivindicativo con colectivos de presos. O Colectivo Gai

de Compostela amosou a súa intención de colaborar tanto na organización da festa como na instalación dos postos informativos e chamou aos seus membros e amigos/as a asistir aos diferentes actos que se organizaron.

O GRUPO POPULAR APRESENTA UN PROXECTO DE LEI SOBRE A FAMILIA

O grupo parlamentar do Partido Popular apresentou a principios deste verán un proxecto de Lei da Familia e da Infancia no Parlamento da Galiza. Esta iniciativa legislativa pretende establecer os dereitos e deberes das unidades familiares galegas, así como o marco xurídico da actuación sobre estas do goberno autonómico. No proxecto de lei só son consideradas familias os matrimonios civís e as unións parentais. As parellas de feito homosexuais ficarian fóra do ámbito de aplicación da lei, e mesmo as parellas heterosexuais non casadas que non teñan fillos. O Colectivo Gai de Compostela, despois de contactar cos diferentes grupos parlamentares, decidiu escribir-lles aos grupos da oposición para presentaren unha serie de emendas ao proxecto de lei do Grupo Popular. O CGC pretende que a futura lei recoñeza como familias, cos seus deberes e dereitos, todas aquelas unións de feito independentemente da súa descendencia e orientación sexual. Até o de agora, só se sabe polos medios de comunicación que o Grupo Socialista apresentou unha emenda á totalidade do proxecto e recollendo as recomendacións que lle fixera o CGC. A situación maioritaria do Grupo Popular na cámara legislativa

galega fai prever, sen embargo, unha aprobación do texto íntegro do proxecto presentado.

ABRE-SE EN COMPOSTELA O PRIMEIRO LOCAL 100% GAI

Xa hai unha semana que se abriu en Compostela unha "sucursal" da sauna Azul viguesa. Isto supón o funcionamento dun local exclusivamente gai por primeira vez en Compostela. Situado no discreto barrio de Conxo, na rúa Sánchez Freire nº4, este novo local de relax consta dunha sauna seca e outra de vapor, duchas, ademais dunha sala de visionado de películas e un sa-

lón-bar. Tampouco faltan nen o cuarto escuro nen as cabinas privadas. Desde aquí desexamos-lles sorte aos donos e a aos compañeiros que traballan na sauna, esperando manter con eles unha proveitosa e enriquecedora relación.

Shomos
nº 12 200 pts

NOTA DA REDACCIÓN:

No número anterior deste voceiro por un despiste xeneralizado da comisión esquecemos pór o nome do autor do debuxo que ilustraba a portada e contraportada.

Para intentar subsanar este erro pedimos desculpade as molestias que isto pudo acarrear.

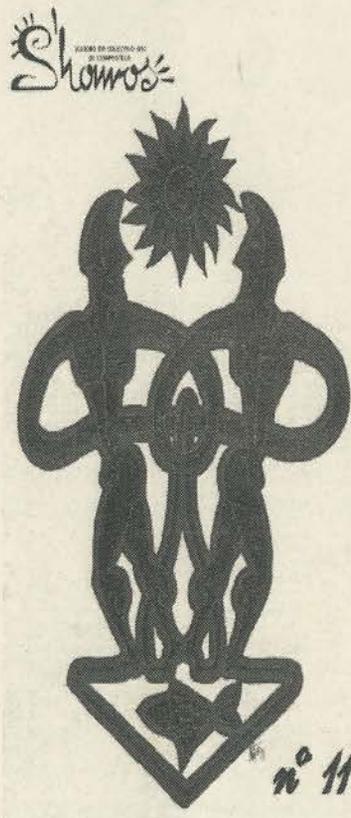
O autor do debuxo da portada e contraportada do nº anterior do voceiro do Colectivo Gai de Compostela S'homos é:

FRANCISCO PEREIRO.

Gracias a todos e todas e en especial ao autor.

Todos somos humanos; ATÉ cometemos erros.

NOVAS ROSAS

DE ALÓ

ROMÉNIA: A DISCRIMINACIÓN CONTINUA

As cousas non mudan na Roménia e parece que o país non dá superado políticas ou ideas de épocas pasadas. O parlamento romeno decidiu non despenalizar a homosexualidade e, ademais, o goberno está a preparar unha revisión aínda máis dura do código civil. O artigo 200 do devandito código proíbe toda práctica homosexual, pero a revisión proposta proíbe tamén, por se for pouco, a propaganda e o asociacionismo que se comprometa coa promoción da homosexualidade. Algo inadmisíbel se temos en conta que a Roménia aspira a entrar no Consello de Europa despois de ter asinado unha serie de convénios internacionais sobre o respecto aos dereitos humanos e á liberdade de expresión. As organizacións gais elésbicas de acción internacional xa se están a mobilizar para protestar contra esta situación. O Colectivo gai de Compostela tamén se sumou hai unhas semanas ás mobilizacións repartindo modelos de cartas-protesta para seren enviadas ao presidente da cámara parlamentaria romena..

HOMOFÓBIA DE ESTADO EN CHILE

A democracia non chegou aínda para @s homosexuais chilen@s. Neste país a homosexualidade non só está penalizada, senón que é perse-

NOVAS ROSAS

guida activamente polas forzas de seguranza do Estado. Pouco antes do verán, a policía chilena organizou unha serie de redadas en locais gais de Santiago, a capital, gravando-as en vídeo para seren visionadas repetidas veces. Os axentes chegaron a utilizar luvas de plástico para efectuar as detencións agredindo fisicamente @s clientes dos locais. As organizacións homosexuais de acción internacional levaron a cabo unha dilatada campaña de protesta durante todo o verán na que tamén colaborou o Colectivo Gai de Compostela.

RAINBOW TELEVISION NETWORK

Así se chama a primeira canle de televisión homosexual de Europa que comezará a emitir por cable en xaneiro do vindeiro ano. O nacemento deste proxecto televisivo prodúcese grazas ao espectacular desenvolvemento dos medios de comunicación gais elésbicos na Unión Europea, e especialmente no Reino Unido. Son precisamente tres empresas de comunicación gais británicas as que se uniron para dar vida a esta nova canle. Isto ven consolidar o aceso ds homosexuais ao mundo televisivo, que xa comezou coa emisión de programas gais en diferentes televisións europeas, deste a MTV até Telemadroño, por exemplo. Cando se animarán na TVG ou na RTC?

EUROGAMES'96

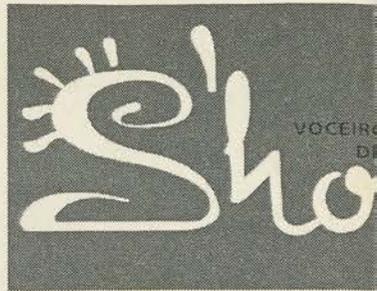
Tras o éxito acadado en anos anteriores, celebrou-se en Berlín unha nova edición dos Eurogames, a versión europea dos Gay Games que se levan organizando nos Estados Unidos desde principios dos anos 1980. Bateron-se récords de participación -máis de 3.000 deportistas- e na organización dos xogos participou activamente o concello e o goberno federal da capital alemá. Que se saiba, non houbo participación galega. Esperemos que en próximas edicións @s deportistas gais elésbicos da Galiza podan acudir para participar nunhas competicións de cada vez máis

CLINTON DIXO NON

En plena campaña preelectoral, o agora reelegido presidente dos E.E.U.U., Bill Clinton, non apoiou a proposición legislativa que pretendía legalizar o matrimonio entre a poboación homosexual. Só o estado de Hawaii apresentou un re-

curso en contra da decisión tomada en Washington. A comunidade gai e lésbica norte-americana ficou fondamente decepcionada xa que apoiara firmemente o actual presidente en anteriores campañas eleitorais. Cunha maioría da oposición republicana nas cámaras legislativas, o demócrata Bill Clinton ve-se obrigado a dar un xiro para a dereita na súa política coa intención, ademais, de acaparar o eleitorado conservador. As últimas eleccións celebradas na primeira semana de novembro deste ano consolida esta situación política, co que @s gais e lesbianas dos Estados Unidos han ter que esperar aínda máis para veren na política governamental avances significati-

vos no seu favor.

A ILGA CONSOLIDA-SE EN PORTUGAL

Xa hai máis dun ano que se criou unha sección portuguesa da International Lesbian and Gay Association (ILGA), e durante este tempo xa son varias as actividades desenvolvidas por este colectivo no país veciño. Entre estas primeiras accións da ILGA-Portugal destaca a edición de "Triángulo", a primeira revista periódica portuguesa de información da comunidade homosexual e de reivindicación dos seus dereitos. Nestes días a ILGA-Portugal solicitou á cámara municipal de Lisboa un local, cousa que lle foi concedida. O local aínda está por asignar, pero isto significa a consolidación deste grupo e a continuidade das súas actividades. Até o de agora, en Portugal só traballara activamente o grupo GTH (Grupo de Trabalho Homossexual) dentro dun partido político da esquerda. Mália as diferencias ideolóxicas que separan ambos os colectivos, estes xa teñen traballado conxuntamente na campaña contra a coñecida editorial Porto Editora, que seguía a manter un discurso homófobo

nos seus dicionários.

SITGES: FICHAD@S NO PARAISO

O cambio no goberno municipal de Sitges, controlado agora polo PP e por CiU, xa se deixou sentir perigosamente entre @s homosexuais desta vila catalana. Por orde municipal, a policía local comezou a fichar @s gais que camiñaban libremente polo paseo marítimo da vila. Por outra banda, @s bañistas, maioritariamente homosexuais, dunha das praias nudistas próximas ao núcleo urbano recibiron unha malleira pol@s municipais e algún/has veciñ@s da zona. Tanto o Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC) como a Coordinadora Gai e Lesbiana (CGL) denunciaron xudicialmente estes feitos, que atentan contra a liberdade e igualdade das persoas. @s manifestantes convocad@s polo FAGC días máis tarde foron agredid@s por parte da veciñanza vendo-se, ademais, enfrontados ás forzas de seguranza. Outra manifestación convocada conxuntamente polo FAGC e pola CGL en Barcelona denunciou o acontecido en Sitges. Por outra banda, Jordi Petit, presidente da CGL, foi entrevistarse cun dos concelleiros responsábeis. Ante a presión das asociacións gais e a difusión dos feitos nos medios de comunicación, a equipa de goberno de Sitges eliminou as fichas policiais e pediu desculpas pola actitude violenta das súas forzas de seguranza. Así e todo, as asociacións gais e lésbicas catalanas peden a depuración das responsabilidades políticas dentro do goberno municipal da vila.

CASO ARNY: MUDAN AS TORNAS

As recentes declaracións dun dos chapeiros que inculparan a divers@s famosos e coñecidos de abuso sexual dan-lle a volta ao proceso xudicial que se está a seguir en Sevilla. Este rapaz recoñeceu que todo o lério fora mon-

NOVAS ROSAS

tado á mantenta para iniciar unha caza de bruxas na capital andaluza. Por outra banda, a acusación propón agora a aplicación dunhas penas moito máis leves para @s inculpad@s. A data do xuízo aínda esta por fixar e seguramente ha-se celebrar a porta fechada.

INÍCIAN-SE OS TRÁMITES PARLAMENTARES DA LEI DE PARELLAS

O pasado 29 de outubro o PSOE apresentou no Congreso dos Deputados o seu proxecto de Lei de Parellas de Feito. En principio, o grupo socialista propón un mínimo de dous anos de convivencia para que unha parella de feito, independentemente da súa orientación sexual, poda rexistrarse acadar os dereitos que lles corresponden. No texto proposto non se contempla, sen embargo, a posibilidade de adopción e outras cuestións de tipo económico, como a declaración conxunta do IRPF, non fican claras. Pola súa banda, o PP tamén pensa presentar un proxecto de lei propio para regular a situación das parellas de feito. Segundo o xornal El Mundo, este proxecto sería máis aberto que o presentado pol@s socialistas: reduciríase o período previo de convivencia e permitiríase sen reparos a declaración conxunta da renda. Sen embargo, se o PP presenta este proxecto, a aprobación dunha lei neste sentido retrasaría-se ao se prolongar o trámite parlamentar dos dous proxectos. Ademais, aínda que todos os grupos parlamentares apoiarian a aprobación dunha Lei de Parellas de Feito, tanto CiU como Coalición Canária só votarían favorablemente á proposta do PP. As asociacións gais, en especial a Fundación Triángulo, buscan un consenso entre os diferentes grupos parlamentares para axilizar a aprobación da lei e para evitar que a presentación de diversos proxectos legislativos sobre o tema se convirtnunha arma política.

NOVA MANIFESTACIÓN EN MADRID

O pasado 21 de outubro reuníronse en Bilbao membros de diferentes colectivos e coordinadoras homosexuais do Estado Español para tratar a organización dunha nova manifestación unitaria en Madrid. Acordouse facer a manifestación o día 22 de febreiro do vindeiro 1997. Os problemas xurdiron á hora de buscar un lema conxunto, mentres o Colectivo Gai de Madrid, entre outros, propuña unha consigna centrada na aprobación dunha lei de parellas, a Coordinadora de Frentes de Liberación Homosexual do Estado Español (COFLHEE) defendía uns lemas menos xenéricos que denunciasen a desigualdade e a homofobia. Aínda que se acordou que cada grupo levaría o seu propio lema, @ representante da COFLHEE discrepou e abandonou a reunión non deixando claro o apoio desta coordinadora á manifestación. O Colectivo Gai de Compostela, integrado na COFLHEE e que non pudo enviar representantes á reunión, aínda non se manifestou ao respecto.

TELVA: "MI HIJO ES HOMOSEXUAL, ¿QUE HAGO?"

O artigo publicado hai unhas semanas pola revista Telva sobre a homosexualidade está a provocar a indignación e a protesta firme dos colectivos de gais e lésbicas do Estado Español. Esta revista pertence a un grupo empresarial vencellado ao Opus Dei e dirixese a un público feminino, conservador e de clase meia. No seu artigo trata de dar consellos ás nais ante o problema de descubriren que o seu fillo -e a súa filla?- é gai. Definindo-a como un trastorno da identidade sexual, defende-se a cura da homosexualidade mediante terapias psiquiátricas a base de medicación. O Colectivo Gai de Compostela pensa escribir á revista para protestar pola publicación deste artigo e esixir o despedimento dos responsábeis da súa redacción.

A CRISE DA FAMILIA TRADICIONAL

POR : XOSE SANTOS

Os nosos lexisladores seguen empeñados en facernos crer que non existen os homosexuais nin as lesbianas e para iso nada máis doado que ternos agochados e eliminarnos dos textos legais, tal como está a facer a Xunta de Galicia co proxecto de lei de Familia. Pero as consecuencias deste documento son moito máis amplas posto que trata de regular o xeito tradicional unha institución que está en constante evolución e que en pouco se parece a ese ideal que aparece reflectido no seu texto.

É certo que durante moitos anos a familia nuclear composta polo matrimonio e a súa descendencia foi o modelo máis representativo na cultura occidental. A súa existencia era sagrada para a igrexa, pero tamén para o capitalismo e para o patriarcado xa que ela servía para reproducir ambos os sistemas. Avanzados os anos as propias contradicións que xeran estas estruturas poñen en perigo a súa mesma supervivencia. Ningún pode ocultar que na nosa sociedade se teñen dado pasos moi importantes na modificación das súas características orixinais. Sen embargo queda moito por andar; os cambios son lentos e hai moitos intereses loitando para que non se produzan. En calquera caso, parecen inevitables e oporse a eles significa manter unha postura contraria á evolución.

O exemplo da familia é quizais o

caso máis claro de como as contradicións do capitalismo modifican substancialmente as súas características. A desaparición da familia tradicional é consecuencia deste sistema, se ben é certo que a nova situación que xurdiu non resolve para nada a marxinação da muller nin a marxinalidade dos grupos sexuais disidentes. Pero este é outro tema que necesita ser tratado a

parte.

Cando falamos dos cambios na familia tradicional non estamos a basearnos en suposicións ou en desexos, senón na realidade obxectiva que nos proporcionan as estatísticas. Estas sinalan que hai unha tendencia común en Europa a que os fogares sexan cada vez máis pequenos, de maneira que a media para o noso continente está próxima ós 2'5 membros. As causas explicativas son varias e están interrelacionadas. Sen dúbida a baixa da natalidade é a primeira que se nos ocorre. Lembremos que en Galicia está por embaixo do 10 por mil (7'8), o que quere dicir que é unha das

máis cativas do mundo, situándose nun valor inferior ó número de defuncións (9'9).

Esta baixa da natalidade é consecuencia dun menor número de fill@s por muller (1'1 para 1991). Mesmo é cada vez máis frecuente que moitas parellas casadas non teñan descendencia, porcentaxe que en moitos países chega ata o 35%. Pero, por outra banda, o feito de que os fogares sexan máis pequenos está tamén en relación coa poboación máis avellentada e as maiores posibilidades de acceso a vivenda.

É importante sinalar que na Europa Comunitaria case unha cuarta parte dos fogares son solitarios, é dicir, constan dunha soa persoa, e outra porcentaxe similar está composta por dous membros. No caso galego, as cifras son algo menores debido a que a nosa situación social e económica é substancialmente diferente á dos países máis desenvolvidos. En calquera caso a tendencia que se apunta é similar e xa hoxe o 13% dos fogares constan dunha soa persoa e máis do 20%

fórmano dúas. Isto quere dicir que en moitas comarcas de Galicia os fogares unipersoais representan máis do 20% de todos os existentes, especialmente no mundo rural.

Outra cuestión vencellada con este cambio é a importante caída que está a experimentar a nupcialidade, que en Galicia acadou valores realmente baixos. A crise económica é unha boa razón para explicar este feito, pero tamén as transformacións nos comportamentos dunha poboación cada vez máis favorable ás unións libres. Segundo os datos oficiais, o número de unións estables non legalizadas a penas chegaban ó 1% no noso país, cifra moi inferior á rexistrada no resto do continente. A citada situación socioeconómica de Galicia así como a imposibilidade de dar legalidade a unha situación de feito son causas que explican valores tan baixos que, sen embargo, están en constante aumento.

Hai outros moitos indicadores que nos sinalan os cambios que está a experimentar a familia tradicional, como o incremento dos divorcios (en Galicia case un 50% en 10 anos) e o crecente número de fill@s extramatrimoniais, que en países como Dinamarca poden chegar a representar o 50% do total de nacementos. Como consecuencia as familias monoparentais son cada vez máis comúns, ata o punto de que nalgúns barrios de cidades europeas son a maioría xunto cos fogares solitarios.

En definitiva, as cifras revélanos os profundos cambios que están a experimentar os fogares europeos. A familia tradicional é cada vez máis unha reliquia do pasado, aparecendo novos modos de relacións. Galicia súmase pouco a pouco a este comportamento e sería un atraso non recoñecer xa unha tendencia que parece inevitable. Non imos entrar agora nas definicións de familia, pero parece obvio que, segundo o discorrer das cousas, os lazos matrimoniais e de consanguinidade non serven xa para delimitala. Os homosexuais e as lesbianas temos que seguir a reclamar a nosa existencia e a que se recoñezan as nosas unións como conformadoras de familias con todos os dereitos e as obrigas que iso implica. Seguir a negar este feito constitúe un grave erro. A responsabilidade tamén é nosa porque temos que saber reivindicar o que nos corresponde. De non ser así pouco poderemos esperar dos lexisladores posto que mesmo en países máis desenvolvidos e cunha familia tradicional agonizante estes teiman en esquecer a realidade.

PUBLICIDADE

O Jarito

Algália de Abaixo, 21

**CASA DAS
CRECHAS**

Baiuca

Via Sacra, 3

15704 Compostela

alcjorn da Algália de abaixo
zona velha de Compostela

CANTÓN DO S. BREITO

A LEI DO PATRIARCADO

Cando pasa polos nosos oídos ou polas nosas mentes a palabra “patriarcado” moit@s pensamos nas feministas dos anos 60 e 70, nas súas esixencias e berros. En efecto, para moit@s este concepto é o froito dunha delirante e maniática produción teórica que tentaba denunciar o asoballamento e a alienación de máis da metade do xénero humano. Frases habituais como “deulle unha arroutada antipatriarcal” reflicten ben a imaxe de histerismo menstrual que bastante xente asocia coas feministas e co seu pensamento. Sen embargo, as aportacións da teoría e da acción feminista foron e aínda son decisivas no movemento de liberación homosexual. Hoxe en día, e desgraciadamente non se ven trazas de que a situación mude axiña, conceptos ou categorías de análise como as do patriarcado seguen estando vixentes na crítica dunha

sociedade machista e heterosexista.

Pero, ¿que é exactamente o patriarcado para o feminismo? En xeral, o concepto pretende definir todo o conxunto de relacións e institucións que os homes establecen para do-

minar as mulleres. O movemento de liberación homosexual axiña descubriu a utilidade do concepto patriarcado e adaptouno á súa liña ideolóxica. Para gais e lesbianas, o patriarcado sería, xa que logo, o conxunto de relacións e institucións das que dispón o macho heterosexual para manter o seu poder sobre toda persoa diferente a el. Atopámonos

ante unha superestructura de dominación que nos obriga a tod@s a manter a sociedade machista. Un dos instrumentos máis importantes na construción da superestructura patriarcal son os corpus legislativos. Durante séculos, as leis da clase machista e heterosexual dominante prohibiron toda conduta que puxese en perigo a supervivencia da sociedade instituída: aborto, prácticas anticonceptivas, homosexualidade... Sen embargo, malia os importantes avances promovidos por feministas e homosexuais, a sociedade actual aínda se pode cualificar de patriarcal. Segue gobernando o macho e seguen promulgándose leis que favorecen o noso asoballamento.

Non hai que tomar exemplos afastados para comprobarmos a vitalidade da que aínda

goza a superestructura social patriarcal. Este mesmo ano, o goberno galego acaba de presentar no parlamento un Proxecto de Lei da Familia e da Infancia. Esta proposta legislativa pretende crear un marco xurídico no noso país para a atención da familia e o coidado da infancia. No seu primeiro artigo establécese unha definición da unidade familiar, é dicir, aclárase cales serían as beneficiadas pola lei. Considéranse unidades familiares o matrimonio civil e as unidades parentais de convivencia, ou sexa, parellas heterosexuais non casadas pero con fillos. Polo tanto, para o goberno galego só son familias as unións heterosexuais abocadas á procreación e, daquela, só estas recibirían toda unha serie de axudas estipuladas para o seu desenvolvemento e mantemento no proxecto de lei. Fican discriminadas xa non só as parellas de feito homosexuais, senón tamén as heterosexuais que non queren casar nin ter fillos.

Vese claramente o que persegue este proxecto de lei: a supremacía da familia tradicional como unidade reproductora. O mantemento deste modelo familiar tradicional é capital para a supervivencia da superestructura patriarcal xa que asegura a renovación do sistema, salvagarda a transmisión no seu seo da ideoloxía machista e perpetúa a escravización da muller. A reprodución e, en consecuencia, a heterossexualidade son básicas para a perduración da sociedade machista. Así, e o antedito proxecto de lei é unha mostra típica, toda unión

afectiva que non reúna e promova estas dúas características é discriminada e, aínda que xa non é prohibida, si é totalmente ignorada.

Outra cuestión importante no mantemento da superestructura patriarcal é a transmisión da ideoloxía machista -reprodución e heterossexualidade- ás novas xeracións criadas no interior das unidades reproductoras tradicionais. A este respecto, o proxecto de lei do goberno galego estende a denominación de infancia ata os 18 anos. É dicir, para o noso goberno un/ha nen/a de 5 anos ten o mesmo estatus có dun/ha mozo/a de 16. Así, cando no proxecto de lei se fala de velar coidadosamente pola integridade moral da infancia, o que se pretende é asegurar a inculcación dos valores machistas a todos/as os/as menores de idade. De feito, nesta proposta legislativa non se especifica cales son os valores morais básicos que deben asimilarse nen/as e adolescentes, deixando un baleiro legal que permite que estes valores sexan establecidos e promovidos pola política governamental do momento.

A cuestión é máis grave do que parece xa que, segundo se establece no proxecto, toda unidade familiar que non asegure a transmisión destes valores -¿cales?!- pode ser penalizada e privada da seu poder tutelar. Algúns gobernos europeos de ideoloxía moi próxima á do noso, coma o británico, consideraron que a promoción da homossexualidade atentaba contra a integridade moral da infancia. Falar aberta e positivamente do tema nas escolas ou nas

familias é, de feito, castigado pola lei nestes países. ¿Que acontecería se, aprobado o seu proxecto de lei, o goberno galego segue unha política similar? Toda información positiva dada sobre a homossexualidade a nen/as e adolescentes en Galicia sería considerada inmoral e ilegal. Tendo en conta que unha das armas máis poderosas para loitar contra a homofobia é a información e a educación nos centros de ensino, é bo de ver que o proxecto de lei sobre a familia do goberno galego deixa a porta aberta ó mantemento da violencia contra a comunidade homossexual e á alienación dos adolescentes homossexuais.

A triste realidade é que vivimos nun estado patriarcal que só legisla no seu beneficio. Falar da persistencia do patriarcado non é unha arroutada de revanchismo histórico, senón constatar que os nosos representantes políticos ignoran sistematicamente os precarios ideais democráticos do texto constitucional vixente en favor dun integrismo católico prepotente e machista. Crú pero certo, malia os impostos que pagamos, malia o traballo que realizamos a diario, perante o Estado non somos nada, tan só cifras nas cada vez máis longas listas censais dos "solteiros" -¿que é o que pasa coas solteiras? -: velaí a simpleza estatística e legislativa coa que o patriarcado define o afecto que non pare.

Carlos Valcárcel

CUBA: BREVE NOTÍCIA SOBRE A SITUACIÓN

Neste artigo farei un relato sobre a homosexualidade na Cuba, para a súa valoración e comprensión dividido-o en tres períodos:

Nesta época apresabanos nun illote, na provincia de Matanzas sendo coñecidos como os presos da UMAP. Con eles apresaban outros grupos sociais como: prostitutas,

tros e outros lugares como *Coppelia* (lugar onde se toma xelado e que sai na película *Fresa y chocolate*), lugar que desde a súa construción tivo gran afluencia de gais. Pero estas reunións non tiñan intención reivindicativa, eran máis ben reunións de amigos ou para engatar. Na familia tamén se producen mudanzas e volve-se máis

1º Período pré-revolucionario (até ao 1959). Neste período, anterior ao triunfo da revolución cubana no 59, existía gran cantidade de prexuízos sociais, un baixo nivel cultural e moito machismo. Os gais nesa época vían-se sometidos a unha gran represión tanto a nivel social como familiar. Os gais «evidentes» non atopaban traballo e os que eran sorprendidos como tais perdían o seu posto; no ámbito familiar as cousas non eran mellores e por iso moitos tiñan que casar e levar unha dupla vida.

2º Período revolucionario (1960-1990). Despois do triunfo da revolución cubana e até o 90, ano anterior ao chamado período especial cubano, os gais na Cuba sufreron, nos 10 primeiros anos, a maior represión que se coñece sobre os homosexuais no noso país.

malandros, vagos, hipis, obrigando-lles a facer traballos forzados. Na UMAP estivo presente como Pablo Milanés, Sara González ou Silvio Rodríguez. Isto deu unha má imaxe ao Goberno alén de gastos decidiron reincorporar estas persoas à sociedade e aínda que as represións policiais continuaban estas ían-se reducindo. Así o comezo da década dos 80 significou un pequeno avance. Nos últimos cinco anos deste período xa se reunían pequenos grupos de gais en parques, cines, tea-

Este artigo foi escrito e remitido por un rapaz cubano do que non podemos revelar a identidade a causa dos problemas que acontecen no seu país.

guión e debuxos
XESÚS PEDREIRA

¿por aí? si

¿seguro? si, non sexas pesado

unha noite na alameda

así...

si claro, agora o pesado son eu

pero fuches ti quen quiso baixar ó parque

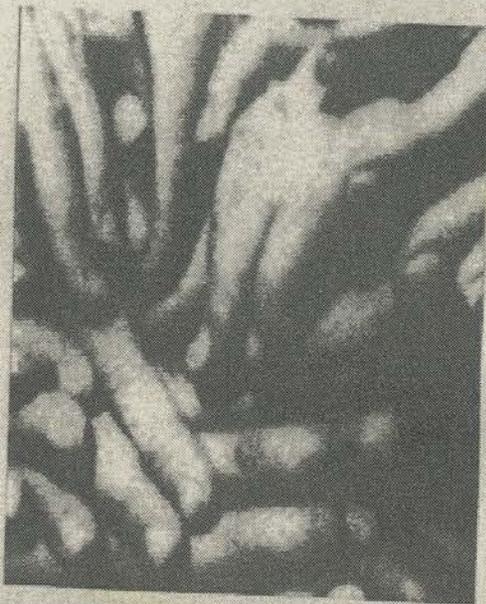
EH, ¿onde vas?. Non me deixes só

grrr!

OLA!

morreo no eo mo lametazo mor sexo b ña bico se aa sluro b oh

nada, hoxe non ligo

Café

PORTOBELLO

Mazarelos, 8

Café
**A REBOTI-
CA**

SOLIDARIEDADE

Comité Cidadán Galego ANTI-SIDA

Teléfono: (981) 57 34 01

Fonte de San Miguel, nº 2 baixo

SANTIAGO

Rúa Saesepodes s/n

LARASCA

Entremuros, 13
Compostela • Galiza

MÚSICA

Plutonia, "Baila en Ibiza"

Este é o primeiro traballo musical dun grupo de coñecidas drags españolas: Antoñita Glamour, La Prohibida, La Giuly e La Agente Virgo. Música de baile, house de principio a fin, que aínda non é accesíbel nas tendas de música galegas. O primeiro sinxelo, co mesmo título do cd, é adorabelmente comercial pero, atención, as mesturas dalgunhas das versións están feitas por experts do ritmo como Black On Black ou os mesmísimos Mindmasters.

OBK, "Donde el corazón nos lleve"

Aínda cun pé no armáριο e con outro fóra, este grupo catalán presenta un novo traballo moi no estilo do anterior "Trilogía".

Cancións reivindicativas con motivacións claramente gais ("A Contrapié", "Si esto no es amor") combinanse prudentemente con temas dunha heterosexualidade pouco críbel ("Resignación"). Tamén volven sobre as dúbidas relixiosas ("Vítima") e sobre o fatalismo que provocaran o fracaso do seu segundo cd "Acto de fé". De todos xeitos, OBK amosan-se como expert@s no tecno e recollendo acertadamente, ademais, as magníficas influencias de Erasure ou Depeche Mode.

Pet Shop Boys, "Bilingual"

Despois de faceren pública a súa homosexualidade, xa evidente nos temas do seu anterior traballo orixinal "Very", este duo británico saca ao mercado un novo cd do máis variado. Os Pet Shop Boys, recollendo influencias da música brasileira e recuperando ritmos dos seus primeiros traballos, ofrecen por primeira vez os textos das súas cancións para que queden as cousas ben clariñas. O estilo house máis bailado nos clubs gais é aplicado en "Before" e nas mari-composicións "Metamorphosis" e "Saturday Night Forever". Os redobres de tambores brasileiros aprópríanse da maxistral "Se a vida é", tamén en "Discoteca" e "Single", mentres que experimentan con ritmos bossa-nova en "It always comes as a surprise". A influencia latina

non fica no plano rítmico, Neil Tennant, cantante, introduce frases en galego-portugués e en castelán ao longo destas cancións. Desde logo, non se lles pode negar aos Pet Shop Boys o mérito de seguiren nas listas de vendas sen deixar de se renovar.

George Michel, "Older"

Tras un longo proceso xudicial coa súa casa de discos, George Michel por fin se decidiu a gravar un novo cd.

Moi na liña do anterior "Listen Without Prejudice", este cantante británico de orixe grega presenta uns temas igual de ambíguos e persoais. O verdadeiramente sorprendente son as declaracións coas que George Michael está a acompañar a promoción deste seu novo traballo. Hai unhas semanas, na revista londinense "The Big Issue" recoñecía ter mantido ao longo da súa

vida relacións homosexuais preferenciais, aínda que non aceptaba por a etiqueta "gai" á súa experiencia sexual. Quedamo-nos, pois, con "bisexual"? Todo un segredo coñecido por tod@s nós xa hai tempo e que non parece afectar a difusión de "Older", un supervendas en todo o mundo.

Vari@s, "Ay, que me vuelvo loca"

Despois do anunciadísimo "Dancing Queen", velaquí temos un novo recompilatorio dirixido explicitamente ao mercado homosexual. Nun cd duplo recollen-se as cancións das divas -e non tan divas- máis adoradas pola comunidade gai: Judy Garland, Lisa Minelli, Marlène Dietrich, Marilyn Monroe, Sofia Loren, Rita Hayworth... Tampouco se esquecen as grandes folclóricas españolas como Lola Flores, Imperio Argentina ou a propia Rocío Jurado. A produción dos anos 60 tamén atopa o seu sitio con Karina ou Massiel, e mesmo aparecen insospeitados experimentos musicais de Bibi Andersen ou Victoria Abril. E, como non, non faltan Alaska nen La Lupe. En fin, aí van máis de dúas horas de música para as veladas d@s máis petard@s.

MÚSICA

CINEMA GAI:

UNHA FERVENZA DE PROPOSTAS

Nos últimos meses, gais e lésbicas estamos a asistir sorprendid@s à estrea dunha longa lista de películas que tratan de maneira máis ou menos directa e acertada do “mundo” homosexual. Proba disto son os dous festivais de cinema gai e lésbico celebrados recentemente no Estado Español: un organizado polo Casal Lambda en Barcelona e outro feito pola Fundación Triángulo en Madrid. Se antes atoparmos un filme gai ou lésbico para tratar a homosexualidade en calquer cine-fórum era case unha aventura que a miúdo caía na repetición dos mesmos títulos, agora a oferta presenta-se variada e mesmo polémica nalgúns casos.

Un dos grandes éxitos comerciais do cinema gai durante este verán foi a fita francesa **“Todos están locas”** (“Pédale Douce”). Inserida nos motivos recorrentes do cinema francés, esta proposta consegue saír airosa en parte mercé à boa interpretación da diva Fanny Ardant. A película trata unha enguedellada trama amorosa heterosexual que se desenvolve no ambiente gai parisiense. Como é de esperar nun filme francés, non falta a infidelidade conxugal acompañada de conflitos psicolóxicos, murmúrios e envexas. @s gais non son tratad@s ao maniqueo, non son nen bos nen m@s. Foi este punto, o de ver no ecrán gais con problemás mesquiños, o que provocou algunhas das críticas que tivo que encaixar a directora da película.

A proposta italiana neste verán veu da man do director Christian de Sica co seu **“Hombres, hombres,**

hombres”. Esta película foi amplamente criticada nos meios de comunicación da comunidade gai europea: na revista española Shangay Express, por pór un exemplo, recomendaban ver mellor “Aquí llega Condemor” antes que o traballo de Sica. “Hombres, hombres, hombres” conta as vivencias dun grupo de gais italianos obsesionados co engate e, mália a grácia dalgunhas situacións e a interpretación dos actores, a película non consegue librar-se do estigma negativo que lle impuxo a crítica.

Os experimentos anglosaxóns, que mesturan sentimentos idealizados con realidades sociais cruas, tiveron moita máis aceptación. En realidade é o que queremos ver: o amor e a comprensión triunfan en condicións adversas. Aquí poderíamos encadrar a australiana **“Nosotros dos”**, dos directores K. Dowling e G. Burton, a británica **“Beautiful Thing”**, de Hettie MacDonald, e a norte-americana **“Jeffrey”**, de Christopher Ashley. Esta última, ademais da dura e máis recente **“Johns”**, foi pasada en Compostela no concorrido ciclo Cine Europa.

Tamén o xénero documental aborda de cheo temas homosexuais. **“The Celuloid Closet”**, de Rob Epstein e Jeffrey Friedman, descobre-nos as cenas homoeróticas ou claramente homosexuais censuradas polas grandes produtoras de Hollywood. Por outra banda, a tamén norte-americana **“Stonewall”** ofrece un detallado repaso aos acontecementos do verán do 1960 no

Village de Nova York e que hoxe recorda cada 28 de xuño a comunidade homosexual mundial no Día do Orgullo (ou da Libertación, como se queira).

E para @s amantes do cinema porno tamén hai grandes novidades: Jeff Stryker volta aos ecráns con máis tralla que nunca. Baixo a responsabilidade dos xa coñecidos John Travis e Mark Sterling, o rei do porno gai folla a pracer durante o populoso entroido de Nova Orleans; de aí o título da fita, **“Carnival, New Orleans’96”**.

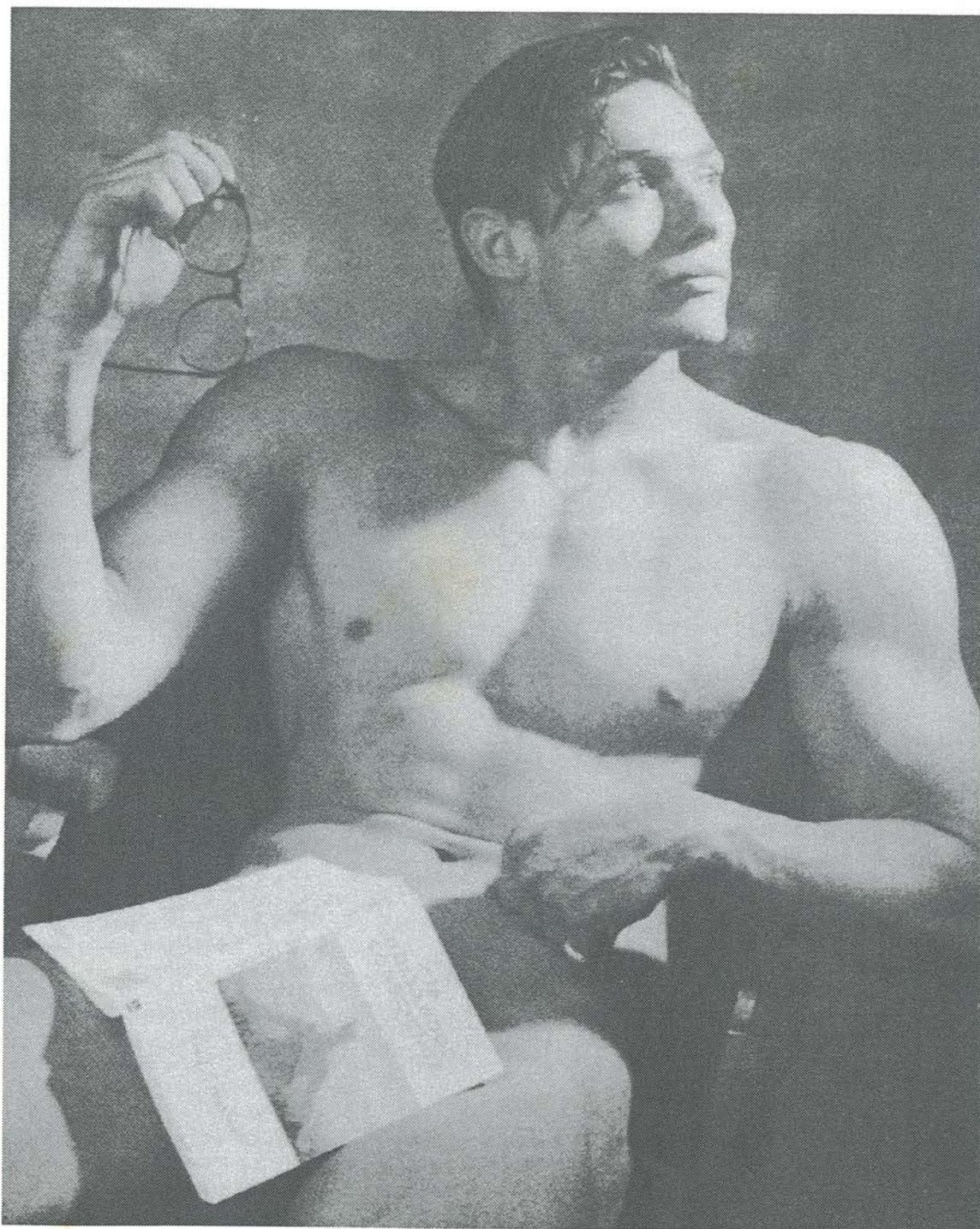
Enfin, hai para dar e tomar, nunca mellor dito. Sen embargo poucos destes títulos foron pasados polas salas compostelás. Se cadra haberá que esperar polo produto español anunciado nos certames de cinema estivais cos filmes **“Perdona, bonita, pero Lucas me quería a mí”** e **“Más que amor, frenesi”**.

RHYTHM AND BLUES

Plazuela de Algalia de Abajo, 3
(Zona Vieja)

SANTIAGO

RUA ENTREMUROS 16,
BAIXO.

de luns a venres de:
20:00 h-22:00 h

Reunimonos os martes às:
20:30 h

